

Månadens eftis: Övermalax eftis
Besök: 18.2.2008
Text och bild: Tiina Norrkniivilä

Drygt tjugo kilometer söder om Vasa börjar de svagt snötäckta åkrarna breda ut sig. Det är molnigt, men vädret är ändå ganska skönt. Jag har kommit till Övermalax och här ska jag få bekanta mig med månadens eftis.

Man kommer in i Övermalax eftis både inifrån skolan och via en dörr på skolans bakgård.

Övermalax eftis ligger i samma byggnad som Övermalax skola och byns bibliotek. Eftiset håller till i ett av klassrummen och från eftiset kommer man in i både skolan och biblioteket samt direkt ut på gården. Klockan är 13.00 när jag stiger in och eftiset har just kommit i gång för dagen.

Barnen

I dag finns det tio barn på plats. Jag presenterar mig för barnen och efter det sätter jag mig ner tillsammans med eftisledare Kerstin Pettersson vid klassrummets stora bord. Barnen plockar fram kriter och papper för att börjar pyssla och måla. Kerstin berättar att de har sammanlagt 18 inskrivna barn men att antalet varierar väldigt mycket från dag till dag. Det normala är att det finns mellan nio och tretton barn på plats, men på fredagarna kan det vara så få som två barn på eftiset. Barnen går i ettan, tvåan och trean.

Barnen har hittat fina kopierade bilder som de färglägger med stor entusiasm.

Personal

Kerstin jobbar på eftiset tillsammans med Lotta Strömfors och Lotta Söderback. Alla tre jobbar som skolgångsbiträden vid Övermalax skola, men de delar därtill på befattningen som eftisledare.

Kerstin jobbar alltid på måndagar medan Lotta Strömfors jobbar på tisdagar och Lotta Söderback finns på eftiset på torsdagar. Onsdag och fredag roterar de på så sätt att de jobbar var tredje gång.

De jobbar alltså alltid ensamma som ledare.

– Men om vi har något extra på gång, som till exempel en utflykt eller en fest, så brukar vi nog vara alla tre på plats, berättar Kerstin.

Kerstin, Lotta och Lotta har jobbat på eftiset sedan hösten 2007. Innan det fanns eftiset vid Solhagens daghem och barnen åkte dit med taxi efter skolan. Eftiset började sin verksamhet vid Solhagen år 1996 men när barngrupperna blev allt större fanns det inte längre tillräckligt med plats och eftiset flyttade in i skolan. Övermalax eftis är verksam under socialnämnden i Malax och det är ett av kommunens fem eftisar. Fyra av dem är svenskspråkiga och ett är finskspråkigt.

Victoria målar sin bild vid klassrummets stora bord.

Emma ritat en häst på tavlan. Den andra hästen har Victoria ritat.

Morris

Förutom eftis så håller ledarna även morgonverksamhet i utrymmet.

– Eller morris som vi kallar det, säger Kerstin.

Morris ordnas vid behov varje vardag och det börjar oftast klockan 7.30. Men eftersom morris utgår från barnens behov, så kan det börja så tidigt som 6.20 ifall något av barnen behöver komma redan då.

– Eftersom barnens behov varierar från vecka till vecka så har vi infört ett system där föräldrarna anmäler senast på fredagen vilka tider deras barn behöver vara på morris och eftis under den påföljande veckan. På så sätt kan vi planera vår arbetstid, berättar Kerstin.

Gällande morris har ledarna inga fasta arbetsdagar, utan de kommer tillsammans överens om vem som jobbar vilken dag. Klockan 8.30 går barnen ut på rast och då överlämnar ledarna ansvaret åt skolans rastvakter.

Angelica anser att Övermalax eftis är världens bästa.

Och hon får medhåll av Cecilia.

Världens bästa eftis

Under tiden vi pratar så smyger sig Angelica fram och knuffar fram ett papper framför oss.

”Världens bästa eftis” står det på pappret. Hon intygar att Övermalax eftis är nog världens bästa och att hon trivs bra här. Efter en stund kommer Cecilia fram med en egen bild som också berättar att eftiset är världens bästa.

Kerstin skrattar gott åt barnens ärliga ord och berättar att också föräldrarna verkar vara nöjda med eftiset. Innan julen skickade ledarna ut en enkät för att kontrollera vad föräldrarna tycker om verksamheten och de var över lag väldigt nöjda med den. Eftiset har som mål att ge barnen en meningsfull fritid utan att tvinga barnen till olika aktiviteter. Det betyder att ledarna låter barnen ganska långt själv välja vad de vill göra när de kommer till eftiset. Ibland leker och pysslar gruppen organiserat tillsammans, men ofta hittar barnen själv på vad de vill göra. Kerstin berättar att barnen är duktiga på att skapa och leka rollekar. Annars blir det mycket pyssel, ritande och byggande.

Varje vecka har eftiset också ett pysselprojekt som barnen får delta i och jobba med under veckan. Denna vecka är det kloka ugglor, alltså ett uggleträd dit barnen får göra egna ugglor av olika färgers kartong. Till alla hjärtans dag gjorde gruppen hjärtan och till halloween spindlar som kröp på ett spindelnät.

Moa visar upp pysselprojektet kloka ugglor. På trädet finns ugglor av alla de slag som barnen och ledarna har tillverkat själva.

Till alla hjärtans dag gjorde barnen hjärtan av kartong, torkade blommor och återanvända träpärlor.

Verksamhet

Kerstin, Lotta och Lotta planerar tillsammans all verksamhet. Vad de ska ha för pysselprojekt planerar de flera veckor framåt i taget, men annars träffas de en gång i veckans för att planera den övriga verksamheten. När de började jobba i eftiset så beslöt de att ha fem allmänna mål som de följer. Dessa mål är trygghet, social kompetens, att se varje barn, aktiviteter och vila.

– Grunden för den verksamhet som vi planerar ligger i att vi ordnar aktiviteter för barnen både inomhus och utomhus, säger Kerstin.

En vanlig dag börjar med att barnen är ute mellan klockan 13.00 och 14.00. Klockan 14.00 är det dags för mellanmålet. Efter det är barnen ofta inomhus och pysslar med olika saker tills de börjar åka hem efter klockan 15.00. De flesta barn åker hem innan klockan 16.00 men ibland är eftiset öppet till klockan 16.45.

Under året har ledarna ordnat en del speciella dagar. Till halloween blev det en halloweenfest och i december ordnades julkul då barnen fick baka tillsammans med ledarna. Inför sportlovet ordnades grillkul då barnen fick åka på picknick till åstranden och grilla korv och dricka varm choklad.

På Övermalax eftis har ledarna mycket direktkontakt med föräldrarna och därmed har de hittills endast ordnat ett föräldramöte i början av skolarbetet. En stor del av kontakten sker via eftisets egen mobil som föräldrarna ringer eller skickar textmeddelanden till när de vill informera ledarna om något. Inför fester och utflykter skickar ledarna också ut informationsblad.

Kerstin delar ut informationsblad om grillkul-dagen som eftiset ska ordna innan sportlovet.

Årets Halloweenfest är förevigad i form av fotografier som finns utställda på väggen.

Utrymmet

Eftiset håller som sagt till i ett av skolans klassrum och det ligger vägg i vägg med biblioteket. Utrymmet är ganska avlångt och inte så stort, men hittills har det gått bra att ordna olika typer av aktiviteter där. En positiv sak är också att eftiset har möjlighet att använda sig av skolans gymnastiksal, handarbetssal och slöjdsal. Tack vare att Kerstin, Lotta och Lotta har jobbat länge som skolgångsbiträden i Övermalax skola, så känner de bra till skolan och dess utrymmen. Ute på gården kan eftiset använda sig av klätterställningar, skridskobanan och en pulkabacke. På andra sidan skolan finns också en lekpark dit gruppen kan gå. Men hur det kommer att gå i höst är lite spännande.

– Det ser ut som att klassrummet skulle behövas från och med hösten eftersom skolan kommer att få många nya ettor. Då hoppas vi innerligt att vi får börja använda den lägenhet som finns i samband med skolan, eftersom det knappast kommer att fungera att ha eftis här i detta utrymme efter att det är inrett som ett klassrum, berättar Kerstin.

Det är i alla fall säkert att ett eftis behövs också under nästa läsår, eftersom intresset för verksamheten har varit stort bland de nya ettornas föräldrar.

Barnen tvättar händerna innan mellanmålet.

I dag får barnen smörgåsar, mandariner och kex till mellanmål.

Mellanmålet

Det har blivit dags för mellanmålet och barnen börjar städa undan sina teckningar. Viktor och Mattias blir valda till dagens mathjälpare och de går tillsammans med Kerstin till skolans matsal. Eftiset får sitt mellanmål från skolans kök och köksorna sköter det från början till slut. Idag blir det smörgåsar, mandariner och kex med mjölk. Barnen berättar att de gillar mandariner, stekt potatis med korv och pizzabitar. Ibland har de fått muffins, glass och blåbärspaj, och sådana mellanmål gillar de också. När de är inomhus brukar de ofta pyssla och ha skoj. De säger att de nog busar men att de inte hoppar omkring. Ibland får de vara i datorklassen och det tycker speciellt Mattias att är roligt. Mattias gillar också att leka med lego. Moa och Wilma som är bästisar tar ibland med egna leksaker som de leker med på eftiset. Också Viktor som gör lite allt möjligt på eftiset gillar att leka med lego.

Emma, Wilma, Mattias, Moa och Linette har just ätit klart sitt mellanmål och berättar vad de gillar att göra.

Barnen busar.

När gruppen hunnit börja äta kommer Lotta Söderback på besök. Hon är ledig från eftiset i dag, men hon jobbar på skolan tills klockan 15.00, något som de alla tre ledarna gör de dagar som de inte är på eftiset. Hon sätter sig ner med gruppen och deltar i mellanmålet. Efter att alla ätit i lugn och ro är det dags att städa undan. De första barnen börjar åka hem redan nu, medan resten fortsätter att rita eller leka med lego.

Barnen omringar Lotta Söderback när det blir tal om ett fotografi.

Linette, Moa, Wilma och Mattias slänger sig på soffan bak i klassen.

Lite före klockan 15.00 börjar barnen klä på sig. Gruppen ska gå ut till skridskobanan eftersom de skrinna i skolan och alla har sina skridskor med. Lotta Strömfors kommer och hälsar på till eftiset och hon följer med ut på gården. Kerstin ska skrinna tillsammans med de fem barn som är kvar för dagen, medan Lotta och Lotta hjälper till att binda skridskor. Lotta Strömfors berättar att barnen gillar att leka lekar som "Under örnens vingar" och "Spegeln". Bakom pulkabacken finns också ett område där barnen har byggt kojor under höstens lopp.

När alla har fått sina skridskor på beger de sig ut på isen. Flickorna övar på konståkning medan Viktor tränar på att skjuta bollen i ishockeymålet.

Just när jag ska börja åka hem bryter solen fram. Jag tar ännu ett par härliga vårfotografier innan jag styr kosan ut från Övermalax.

Lotta Strömfors hjälper Wilma med skridskorna.

Barnen visar upp sina kunskaper för Kerstin. I bakgrunden syns pulkabacken.

Det kommer att bli en strålande fin eftermiddag som barnen, Kerstin och Lotta får njuta av innan eftiset är slut för dagen.

Avgifter och andra fakta

Om man vill gå på Övermalax eftis är den lägsta avgiften 30 euro. Då kan man vara på morris och eftis mellan en och tre timmar per dag i högst tio dagar per månad. Om man är mellan tre och fem timmar högst tio dagar per månad så kostar det 40 euro och över fem timmar så kostar det 50 euro. En till tre timmar i högst 21 dagar per månad kostar 60 euro, tre till fem timmar 80 euro och över fem timmar kostar 100 euro.

För mer information om Övermalax eftis kan man kontakta familjedagvårdsledare Nina-Maria Enholm på telefonnummer 06-347 73 14 måndag till fredag mellan klockan 8.30 och 11.30 eller barnomsorgsledare Stina-Britt Gullqvist på telefonnummer 06-347 73 06.